СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ЦЕНТів РІК XXXIII. Ч. 188. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 13. серпня, 1924. VOL. XXXIII. No. 188. Jersey City, N. J., Wednesday, August 13, 1924. THREE CENTS

Демократичний кандидат Дейвис виповідає війну републиканцям і Кулиджеви.

КЛЕРКСБОРГ, В. Ва., 11. серпня. — Сьогодня виголосив під великим здвигом народу демократичний кандидат на президента Злучених Держав, Джан В. Дейвис, свою програмову кандидатську промову, якою отворив виборчу кампанію.

У промові він порушив усі життєві справи американської нації, а найбільше бив на перекупність і продажність в републиканській партії, яка дісталась до републиканської адміністрації і підірвала довіре народу до правительства.

Він заповів, що вести-ме боротьбу проти републиканців без рукавиць і додав що за скандали в правительстві одвічальний також і президент, проти якого вістре боротьби теж буде звернене.

Він згадав про бувшого републиканського сенатора Нюберті з Мишиген, який вийшов підкупством; про бувшого міністра внутрішніх справ Фолла, котрий за підкупство дав Синклерови в наем державні нафтові поля в Калифорнії; про міністра фльоти Денбі, що толерував усе те; про міністра судівництва Догерті, котрий тримав з ними спілку і вживав уряду для особистих справ; про голову Бюра Ветеранів, що самий крав і помагав другим красти міліони.

Для викриття тих злочинців, казав Дейвис, не причинився нічим президент Кулидж, але вибрацці народу в Конгресі.

Тотому перейшов до поодиноких точок плятформи.

Говорячи про тарифу, сказав, що републиканці придбали міліони приходу до скарбу за мито від вложених товарів, але рівночасно з кишені горожан витягнули 5 разів стільки, бо спричинили дорожню.

Говорячи про Кулиджа і Конгрес, сказав, що маємо президента, котрий не може і не буде проводити і Конгрес, котрий не хоче за ним іти. В заграничній політиці Кулидж не пійде далі, казав він, поза 3-милеву межу.

Відтак Дейвис сказав, що коли буде вибраний президентом, буде вірний засадам демократизму; буде дбати про справедливість у розділі заплати за працю і майна; про здавлення приватного монополю; про льокальну самоуправу, а виступати-ме проти сцентралізованої бюрократії.

Далі заявився за поступом, який стремить до поліпшення життя матеріяльного і духового, а дбає передівсім про чоловіка, не про доляр.

Заявився за правом робітників організуватись і боротись за красше житє і права. Додав, що він за демократизмом в промислі, таксамо як і за демократизмом у правительстві.

Опісля сказав, що він за зменшенням доходового податку і за постепенним оподаткованнем згідно з висотою доходу.

У справі прогібіції заявився за пошанованнем конституції і закона.

Вкінці сказав, що він за світовим судом і за участю Америки в Лізі Народів, коли того нарід схоче.

З приводу Ку Клакс Клену заявив, що він проти релігійної нетерпимости і боротьби, а за повною свободою, яка завсіди була в Америці.

ВОЛШ ПЕРЕДАЄ НОМІНАЦІЮ ДЕЙВИСОВИ.

КЛЕРКСБОРГ, В. Ва., 11. серпня. — Номінацію на демократичного кандидата на президента Злучених Держав передав Джанови В. Дейвисови сенатор Томас Дж. Волш, голова демократичної конвенції.

У своїй промові він зеличав кандидата і сказав, що він поступовець.

Відтак накинувся на перекупність і продажність републиканського правительства, кажучи, що Кулидж за все те співодвічальний.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТЮТЮН В ЕВРОПІ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. серпня. — Американське міністерство торговлі подає, що вивіз американських папіросів і тютюну до Европи збільшується. Европейці зачинають поволи навикати до американського тютюну.

ОГОНЬ В АЙСБАКСІ.

ГОБОКЕН, Н. Дж., 11. серпня. — В склепі Вилиема Мек Колова при 62 Шестій улиці в Гобокен вибух нині огонь в айсбаксі. Огонь згасила аж огнева сторожа.

КІЛЬКО АМЕРИКА ЗУЖИВАЄ ГАЗОЛІНИ?

ВАШИНГТОН, Д. К., 11. серпня. — В Злучених Державах зуживають місячно газоліни біля 700,000 галонів, вартости до $100,000; річно около 10 міліонів галонів, вартости $1,200,000,000.

ЗМЕНШЕНЕ ПРОДУКЦІЯ ПШЕНИЦІ В КАНАДІ.

ОТТАВА, Онтаріо, столиця Канади, 11. серпня. — Домініяльне статистичне бюро обчисляє сьогорічний збір пшениці на 282,000,000 бушлів.

Торічний збір пшениці виносив 474,000,000 бушлів.

КЛЕНЦІ ОБЗИВАЮТЬСЯ.

ЮСТОН, Тексас, 10. серпня. — Голова ордену Ку Клакс Клену, др. Гайрам Весті Евенс, виступив проти кандидатури Ла Фоллета, кажучи, що Америка не потребує третьої партії, яка лише підкопує довіре до правительства сеї републики.

Він зазначив, що релігійна боротьба в Америці не устане, поки церква (він розуміє — католицьку) схоче контролювати правительство. Ку Клакс Клен, каже він, за тим, щоб церква, згідно з основними законами, була окремою від правительства.

ПРИВИТАННЯ ЕПИСКОПА БОГАЧЕВСЬКОГО.

Епископ др. Константин Богачевський має приїхати до Америки всю пятницю або сйботу. З нюйорської пристані поїде до Філадельфії.

З уваги на те, філадельфійська українська громада вже приготовилась, щоб нового епископа привитати торжественно в неділю, 17-го с.м.

СВЯТО АДАМА КОЦКА.

10. липня ц. р. святкувало студенство у Львові 14-літню річницю смерти бл. памяти Адама Коцка. Рано відбулося богослуження і панахида в архикатедральній церкві св Юра при співучасти українських організацій. Після полудня відправлено панахиду о годині 17. на могилі бл. памятиА. Коцка (личаківське кладбище).

АКЦІЯ НА МІЖНАРОДНІМ ПОЛІ ЗА ВИЗВОЛЕНЄ ЗПІД ПОЛЬЩІ.

Газета „Manchester Guardian" з 1. липня с. р. приносить під наголовком „Польща та підчинені їй народи" статейку такого змісту: „Українець, др. Михайло Лозинський, приїхав до Лондону яко делеґат народів, підчинених тепер польській владі, щоб заступати їх справу. Він був передше членом Західно-Українського Правительства, а тепер є професором на Українськім Вільнім Університеті в Празі. В попереднім році Конференція Амбасадорів заствердила одним зі своїх найбільше критикованих рішень доконаний факт польської окупації Вильни і Східної Галичини та установила границі Польщі так, що вони включають у собі сі території. Як предвиджувано, невдоволення Українців, Білорусинів і Литовців, відданих таким чином польській владі з того часу ще зростало, а теперішня місія д-ра Лозинського є лише одною з багатьох маніфестацій сього невдоволення. Перед світовою війною ми звикли були до польських місій, протестуючих проти російського, австрійського та німецького гнету".

Бачимо з сього голосу поважного англійського дневника, що Англійці розуміють добре справу.

НАСЛІДКИ ШАЛЕНОЇ ЛЮБОВИ.

В Гощі, Рівенського повіту, замордував в червні ц. р. поліцієнт місцевого постерунку Ліпін 25-літню Ольгу Крижанівську, учительку і її матір 64-літню. Причиною було те, що стара Крижанівська, яка недолюблювала Ліпіна поріжнила його з дочкою знаючи, що вони обоє люблються. Убивши обоє жінки, Ліпін і собі позбавив життя.

„ДІЛО" В ПОЛЬСЬКІМ СЕНАТІ.

На засіданню польського сенату дня 22. липня с. р. українські сенатори внесли інтерпеляцію в справі конфіскати „Діла", в якому була поміщена стаття, присвячена памяти Ольги Бесарабової. Маршалок Тромпчинський заявив, що інтерпеляція містить цілу сконфіскованy статтю і що на будуче не допустить до відчитування подібних інтерпеляцій, а лише буде відсилати їх до регулямінової комісії.

БУРМІСТР СТРІЛЯЄ ПСІВ.

Є в Галичині на Лісківщині місточко Мушина. І є в тім місточку начальник громади, що титулує себе бурмістшом. Ото захотілося тому панови бурмістшови зробити раз порядок з псами, що волочилися по ринку. Забрав з собою одного поліцієнта з постерунку і шварга з крісом і давай стріляти псів по ринку не зважаючи, що там, як звичайно було в той час повно людей, як місцевих так і дооколичних.

Почувши свист крісових куль, ті ховаючись падали на [illegible], ті що були в мож[illegible]вались до пивниць. Ось [illegible] тревала від 1-ої до 3-ої по полудни.

А що зі шварга пана бурмістша стрілець не найліпший, то траплялися цікаві та страшні випадки. До одного і до того самого пса стріляв він пять разів і не міг убити, тому попросив до помочі асистуючого поліцієнта, який через пів години колов зранене звіря багнетом.

Не хочеться вірити, щоб в теперішних часах було щось таке можливе, а однакож було, на це є сотки наочних свідків. Та воно можливе хиба тільки... „у нас в Польсце"...

УРЯДОВІ МОВИ ТЕЛЕҐРАФІЧНИХ УРЯДІВ НА УКРАЇНІ.

Колеґія ВУЦВК-ту беручи на увагу обставину, що на Україні найбільше поширені українська та російська мова, рішила вважати за правило, щоби всі кореспонденція-телеґрами та инші почтово-телеґрафічні зносини обовязково приймалися всіми почтово-телеґрафними установами на обох мовах. Щож торкається до задоволення в цьому відношенні потреб инших національностий, то питання про це ухилено та передано його на розгляд комісії національних меншостий при ВУЦВК-ті Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет)

ВРАЖЛИВІ КОПАЛЬНИКИ.

Цими днями закінчився міжнародний конгрес поліції в Данцігу, на якому примовили голова нюйорської поліції та віденської. По скінченім конґресі його члени, як звичайні спокійні люде, вибрались до Цопот, над море, щоби відпочити. На звістку про їх приїзд — Цопот опорожнився притьмом від гостей. Головно самі касина з рулеткою. Це є доказом, що або порядні люде мають якусь вроджену відразу до поліції, навіть в її найкращих представниках, або літне товариство в Цопот складається здебільша з добродіїв званих злодіями.

КОМІСІЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ З НАСЛІДКАМИ ПОСУХИ НА УКРАЇНІ.

Рада Народніх Комісарів приняла постанову про утворення окремої комісії для боротьби з наслідками посухи на Україні. В постанові зазначено, що комісія утворюється з метою допомоги селянському господарству, яке потерпіло наслідком посухи. Комісію утворено під проводом Владимирського, заступника голови Ради Народніх Комісарів на Україні. Крім того ввійшли до комісії народній комісар земельних справ Клименко, Генкин, Золотарів, Брон, Мазлах і Мальгінов. Згідно з постановою Ради Народніх Комісарів, усі постанови комісії для боротьби з наслідками посухи будуть обовязковими для всіх органів радянської влади в центрі і на місцях, а через те їх треба буде негайно виконувати без попереднього затвердження тих постанов Радою Народніх Комісарів УСРР.

ПРИГОДА З ДІДЬКОМ.

З Комарна доносять: На замку графа Лянцкороньского в Ходва тижні тому дивний випадок: З Хлошевич вертав від роботи до дому скарбовий коминяр Яндрух Щебель з комарна і вибрав стежку через хлопецькі поля. По дорозі схилився і вирвав бурака з панського жану. Трохи далі працювала дівка з Холоп. Зразу вона не запримітила коміняра, бо було це перед жнивами, тільки тоді, коли він знов піднявся й почав йти в її сторону. Хоч це був ясний погідний день, дівці здавалося що це чорт зявився і що ві йде до неї. Перестрашена стала втікати. Тимчасом коминяр гадав, що вона біжить донести панови, і боявся стратити службу в дворі. Тому, що сили пустився за нею навздогін, щоби її уговорити і завернути. Як узріла, це дівка, ще дужче перелякалася. З криком на пів божевільна впала до села і від великого жаху смертельно занедужала. Стан її майже безнадійний.

ПОМИЛКА АПТИКАРЯ.

В останніх часах було у Відні богато случаїв, що аптикарі видали не те лікарство, що треба було. Жертвою одного такого випадку впала жінка банкира пані Драґа Флемінгер. Лікар записав її ерготину, лікарство на жолудок. Але в аптиці через помилку видано інче нятю того лікарства пані Флемінгер занедужала на серце і стратила зір. Закликаний сейчас лікар сказав, що це наслідок зажиття атропіни. Неуважний аптикар мусітиме відповідати перед судом за свою неувагу.

ДВА МІЖНАРОДНІ І НАЙБІЛЬШ НЕОБХІДНІ СЛОВНИКИ!

Б. ГРІНЧЕНКО: „СЛОВАР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ" В 2-Х ТОМАХ РАЗОМ 2160 СТОРІН—6 ДОЛЯРІВ

М. УМАНЕЦЬ І С-КА: „СЛОВАР РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ" В 1 ТОМІ, 1040 СТОРІН—3 ДОЛЯРИ

Прегарне підручне видання, у твердій обгортці (ціле полотно з витисками)! Повне 2-е видання давно вичерпаного першого накладу. — Необхідні книжки кожному ученикові, вчителеві, професорові, кожному інтелектуальному робітникові й взагалі кожному українському інтелігентові, що повинен плекати чистоту рідної мови!

Дістати можна в книгарні Свободи.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Німці торгуються безпосередно з Французами про опорожнєнне Рурщини.

ЛОНДОН, 11. серпня. — На тутешній аліянтській конференції у справі Доса предложив французький премієр Едуар Ерріо, щоб конференція згодилась, аби Франція забрала своє військо з Рурщини до 11 місяців, себто до липня, 1925 року, коли Німці вже не тільки приймуть плян Доса, але і введуть його в житте та зачнуть виконувати його постанови.

Він сказав, що опорожнєнне було-б постепенне, в міру як Німці вводили-б у житте плян Доса. Останні відділи війска мали-б бути забрані до 11-и місяців.

На се Німці заявили, що по їхньому вистарчав би реченнець 6 місяців „на повне опорожнєнне Рурщини з французьких війск.

Опісля французькі і німецькі делеґати відбули нараду у сій справі. Її мають вирішити вже самі французькі і німецькі делеґати.

Кромі справи про речинець опорожнення Рурщини конференція вже майже цілком скінчила свої праці. Тепер вже тільки кимісії конференції мають предложити протоколи до підписання аліянтськими і німецькими делеґатами.

НАРАДА ЕРРІОТА ІЗ ШТРЕЗЕМАНОМ.

ЛОНДОН, 11. серпня. — По спільній нараді французьких і німецьких делеґатів на тутешній конференції відбулась також спільна нарада французького премієра Ерріота і німецького міністра закордонних справ Штреземана у тійсамій справі.

НІМЕЦЬКА ПОЗИЧКА.

ЛОНДОН, 11. серпня. — В кругах тутешньої конференції кажуть, що німецька позичка буде випущена в жовтні с. р. Аліянти сподіваються, що всі держави візьмуть в ній участь.

АЛІЯНДИ ХОТЯТЬ ПОЛУЧИТИ СПРАВУ ВОЄННИХ ДОВГІВ ЗІ СПРАВОЮ „ВОЄННИХ ВІДШКОДОВАНЬ".

ЛОНДОН, 11. серпня. — Британське міністерство закордонних справ згодилось нині на французьке домагання, щоб міжаліянтська конференція для вирішення воєнних довгів получила до сеї справи також і „воєнні відшкодовання".

Англійське правительство погодилося з думкою, що сі дві справи взаїмно лучаться і їх годі окремо вирішити.

Ся конференція може відбутись аж у січні 1925 року.

Запевняють, що Америка не візьме участи у сій конференції, бо вона противиться лученню воєнних довгів з „воєнними відшкодованнями".

БОЛЬШЕВИКИ КАЖУТЬ, ЩО АНҐЛІЯ ПРИРІКЛА ІМ ПОЗИЧКУ.

МОСКВА, 11. серпня. — Російський комісаріят закордонних справ оголосив сьогодня заяву, в якій сказав, що англійсько-російські договори опираються на рішучій умові, що англійське правительство запоручує Росії позичку.

Далі сказано в сій заяві, що угода є основою нових зносин між Росією і найбільшою капіталістичною державою світа, і тому се найбільша подія в історії зносин совєтів з капіталістичним світом.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГАЗЕТИ ПРО ДОГОВІР.

МОСКВА, 11. серпня. — Тутешні большевицькі газети величають свою делеґацію в Лондоні за успіх в англійсько-російських переговорах.

Вони пишуть, що се вказує, що совєтська Росія зачинає грати значну родю в заграничній політиці.

ФАХОВІ РОБІТНИКИ ПОКИДАЮТЬ НІМЕЧЧИНУ.

ДІССЕЛДОРФ, Німеччина, 11. серпня. — Німецькі часописі завважують, що щораз більше німецьких фахових робітників покидає рідний край і виїздить заграницю.

НАЙСТАША НІМКА.

ГАМБУРҐ, Німеччина, 11. серпня. — Тут жиє Німка Йоганна Прігге, жиє сеє мінуло 103 роки.

Вона зрести здорові. Вважають її найстаршою Німкою.

НАЙМОЛОДШИЙ ЖОВНІР.

РИМ, 10. серпня. — Італійська військова влада покликала яко новобранця 20-літнього хлопця Франческа Лаврентія, котрий вступив до армії щойно війни, як мав 12 літ і дослужився був ранґи сержанта майора.

ДВІ ЦІНИ ЦУКРУ.

МОСКВА, 9. серпня. — Нині продавали тут цукор урядові склепи і кооперативи по 12 центів за фунт, а рівночасно „непмани" (приватні торговці продавали по 30 центів за фунт.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В РИМІ.

РИМ, 11. серпня. — В суботу і вчера були тут комуністичні зібрання і демонстрації проти війни.

На зібраннях аґітовано теж проти фашистів і капіталістів. Війско, яке туди спроваджено, не перепиняло демонстрацій.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Подписное число три пункт.

Цена у нас		На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00

Для City Jersey City Rates.

Цена у нас	$10.00	На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

На можуть вашу адреса змінити, 10 днів.

Всякі оголошення редакції не відповідає.

В Канаді маємо заклади своїй. Гроші на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 4838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ВІД КУКУРУЗИ ДО КАКТУСА

НОВИЙ ГЕНІЯЛЬНИЙ ПРОЄКТ ПОРЯТОВАННЯ ЛЮДНОСТИ СССР. ВІД ГОЛОДУ.

Перд двома роками, коли над бідолашними підданими совітського уряду ще тяжила мара що-йно перенесеного страшного голоду, один з великих достойників того уряду нинішний невдалий дипльомат Раковський виступив зі своїм славнозвісним проєктом — сіяти на Україні, замість пшениці й жита кукурузу.

За це його й прозвали „кукурузяним генералом", з яким імям він перейде у сраматню історію.

Нині на тих самих безплатних совітських підданих насувається новий голод — можливо, ще страшніший від голоду позаторішнього.

Та земля совітська ще не оскуділа на „сбственних Платонів і бистрих розуммои Невтонів". Коли большевики не годні добитись, щоб колись родюча „житница Росії" давала старому досить збіжжа, — то за те вони раз-у-раз висувають з поміж себе якого небудь „генія", що береться прохарчувати країну иншим способом.

Цим разом цей „инший спосіб" полягає не в кукурузі а — в кактусах. Не ймете віри? Тоді послухайте, що радить якийть Т. П. Сазонов на сторінках офіціяльних „Ізвестій" (20. VII.):

„ЗНАМЕНИТИЙ УЧЕНИЙ БОРБЕНК УТВОРИВ НОВИЙ ГЕБРИД ІСТИВНОГО КАКТУСА, ПОЗБАВЛЕНОГО КОЛЮЧОК... ЦЯ ПЛОДОВА И КОРМОВА РОСЛИНА ВИЗНАЧАЄТЬСЯ НЕВИБАГЛИВІСТЮ, ЩО ДО ПІДСОНЯ, ВИТРИМУЮЧИ НАВІТЬ СНІГИ ТА МОРОЗИ. ПЛОЩА, ЯКА ДАЄ 500 ТОН ЛЮЦЕРНИ, ДАЄ ПІД КАКТУСОМ 9.000 ТОНН, А ПРИ НАЛЕЖНІМ ЗРОШУВАННІ — НАВІТЬ 15.000 ТОН. ОВОЧІ СВОЇМ СМАКОМ КОНКУРУЮТЬ З ПОМАРАНЧАМИ"...

Таким чином на міліонах десятин України та Московщини коли їх засіяти „гебридними кактусами" що своїм смаком конкурують з помаранчами, то навіть без належнього зрошування можна буде добитись вигідних урожаїв.

Хоч воно й гріх сміятись, коли міліонам наших братів і сестер загрожує голодова смерть, але цей новий гнетільний проєкт неминучу мусить викликати бодай сміх крізь сльози. І ще він мимоволі приводить на память одну подію з недавнього минулого.

В однім кінним полку був дуже злодійкуватий полковник, який всі скарбові гроші, призначені на овес для коний, клав собі в кишеню й програвав в карти. А коням давалося чорт-зна що, й вони все більше марніли й худли.

Аж ось приїхав ґенерал з головного штабу, щоб оглянути той полк. Ґенерал з полковником поставали на горбку, й перед ними почали проїздити відділ за відділом. Проїхав перший відділ — коні худі й мляві. Ґенерал невдоволено насупив брови. Проїхав другий відділ — коні ще в гіршім стані. Ґенерал грізно нахмурився. Проїхав третий відділ — коні такі, що аж дивитись сумно. Ґенерал од гніву почервонів, як рак, але все ще мовчить. Нарешті проїздить четвертий відділ, вже останній. Коні, як тіни — дивитись страшно. Ґенерал привстає в стременах, обертається до полковника й аж пінитьcя від злости:

— Чим... Чим ви їх кормите?...

— Та ми вже все випробовували, пане ґенерале! — белькоче полковник, трясучись од страху. — І чого вже тільки ми їм не давали, пане ґенерале! Навіть моркву давали!..

— Що-о? Моркву?.. А виб їм дали вівса!.. Алеж, вівса, пане полковнику!..

За прикладом цього ґенерала так і хочеться сказати злодійкуватим большевицьким ґеніям:

—Що?.. Хочете розводити кукурузу? Хочете годувати ваших підданих кактусами? А виб краще не обкрадали їх на звичайнісінькім збіжі, тоді й про кактуси нічого булоби думати!

Р-н.

РОЗПОРЯДОК СІЧОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ У СПРАВІ „ОБЄДНАННЯ".

Орган Січової організації „Січ" містить таку заяву. Відповідно до ухвали 5-го Зїзду Січового, відбудився в Шікаґо, 10. липня 1924 р., збори в справі „Обєднання", в котрих взяли участь так січові сотні, як і інші громадянські організації. На підставі однодушної опінії поважних представників 22 організацій Шікаґа й околиці в тім і старшини П. Округа і його сотень — розпоряджається, щоб сотні П. Округа січового, національно-державний податок, який уже зібрали і який збиратимуть вислали до „Обєднання" у Филадельфії, 847 Н. Френклин Ст. Окружним Отаманам інших округів Січових поручається до місяця перевести окружні збори і прислати Централі опінію в тій справі. Централя висказує отсим надію, що вся Січова організація проявить однодушність, як лицює здесцилінованій громаді.

Шикаго, 21. липня, 1924 Головний Отаман.

Парії радянської України.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

II.

Відозва, з котрою вся отся невеличка, але чесна компанія звернулася до „української радянської інтеліґенції та всього радянського суспільства", як найкраще потверджує, під яким страхом пробуває на Україні й „правдоє" там ся перекинчиська братія. Десь у Празі Винниченко друкує в своїй „Новій Україні" статю про „єдиний фронт" або читає виклад проте саме, а на радянській Україні вже тремтять всі оті Мазуренки, Чечелі, Шраги і т. д., з жахом поглядають на якогось там свого старшого „таваріща Українца" Гамарніка або Квасова, чи не згадає він ще зайвий раз про колишнє їхне співробітництво з Головним Отаманом і чи не зробить із сього якихось, не зовсім приємних висновків. І перекинчики поспішають, забігають наперед із заявою, не підозріваючи навіть, що і Гамарнік і Квасов гидують ними, зневажають їх і вже давно махнули на них рукою, відвертий догляд за ними рядовим псам із че-ка.

„Контрреволюційна українська еміґрація, — аж захлинається у вірнопідданчім доносщитві парій, — з Петлюрою, Винниченком і Ко. на чолі, бачучи, що остаточно зникає їхня ілюзія про ідейне керовництво українською інтеліґенцією і вислизає ґрунт з під їхнього політичного авантурництва, пробує облити помпами Радянську Українську інтеліґенцію та виступає з інсинуаціями, ніби то вона співробітничає з компартією під примусом останньої „страха ради"... („Більшовик, ч. 115).

Можна уявити собі, як реготчуться, вхопившись за боки, десь у своїй компанії, всі оті представники „української" влади, Гамарніки та Квасови, читаючи таке белькотанне на смерть заляканих колишніх будівничих УНР. Але ці останні ще непевні, що така заява їхня переконає їхніх червоних од крови владик, і вони тут же таки поспішають, за прикладом таких, як і вони, предків-запроданців, зробити доноси на ще недорізану Гамарніками та Квасовими великостраждницьку українську інтеліґенцію, яка або не встигла або не мала змоги втікти „за предѣлы досягаемости".

„Поруч із сією антисовітською еміґрантською контрреволюційною інтеліґенцією,— заробітливо інформують мерзотники, — лишається по ріжних запічках на Україні пасиня їхня братія, що заховавши в найдальших глибинах своєї душі прихильність до кляково-вигідної для неї ідеольоґії українського фашизму, не втрачає досі надії на її втілення й чекає. І ся пасивна частина теж скрегоче зубами на радянську (не думаємо: певне, просто гидуєнею. М. Д.), що приєдналась до радвлади і створила єдиний клясовий фронт з робітниками й селянами України (?!). Хоч як нечисленні сі „територіяльні фашисти", проте вони теж „українська інтеліґенція" і тому вважають за своє право виставляти свої мрії, як щось таке, що ніби має активне значіннє і вагу в розвиткові боротьби за чову Україну". (Ібід.).

Де й коли ті бідолашні „фашисти" на Україні щось подібного „виставляли"; автори відозви не говорять. Вони просто доносять і, щоб заслужити прихильність свого пана, — просто прибріхують, хоч знають гаразд, що чекає тих сердег після такої братньої бреханини, та ще в часи теперішнього терору. Ціною крови братньої паскудники вижебрують собі недоторканість. Що лишається сказати про таких людців?... Тільки з огидою плюнути, скажнее від них їхня „радвлада". Ганебні парії в своїй „радянськи Україні"!.. Залякані, затуркані!...

Далі ся мізерна зграя українського сама розкриває карти і сама того не підозріваючи, виявляє, для чого саме вона все це робить. Вона поспішає відмежуватись од тих, на кого доносить.

„Відмежуючися а рішуче виступаючи проти українських утуплювань і елементів, як тих, що знайшли собі притулок за кордоном України, так і тих, що ще не перевелися до решти на території самої України, ми... заявляємо: нехай не сподівається на нашу підтримку ніяка українська контр-революція чи закордонна, чи тутешня. Зі зброєю в руках (навіть! М. Д.) в одних лавах з робітниками й селянами України за керовництвом Радвлади й Комінтерну захищатимемо нашу радянську батьківщину від усякої інтервенції". (Ібід.).

„Ви не перепудилися, читачу, сих нових Солоних чи Мазепів і нового „Святана на гонтах" України"?... Лякатись і справді нема чого, і коли б се все не було таке паскудне, то варто було б тільки посміятись. А до того ми ще знаємо, якова нашим землякам, що лишилися на Україні. Вони, сі, що підписали свій донос-відозву, збираються воювати „зі зброєю в руках"! Проти кого? Проти інтервенції, про яку ніхто вже поважно не думає? Вони збираються стати „в одних лавах з робітниками й селянами України"! Якими? Тими, що нині всіми фібрами своєї одуреної споневіреної душі і всіми клітинами свого виснаженого голодом і затруєного пошестями, тіла ненавидять смертельно і Радвладу і тих, хто підхлібується до неї?... Нещасні, зневажені всім світом парії, одденки української нації!... Чи ми не знаємо, як ви вже воювали, будуючи самостійну Україну, не знаємо, до чого все отсе ваше репетуванне. Адже по-за всим иншим, що ми про вас знаємо, з самої вашої відозвиаж випірає благанне до ваших крівавих владик: та гляньте ж, мовляв, милостивці, які ми віддані вам, і прийміть нас до свого гаразду; виж бачите, що ми можемо не тільки оселедці та пшоно продавати по кооперативах, а коли треба, то й донести на кого слід здолаємо, і рідного брата Українця, продати вам, а то й зарізати „зі зброєю в руках" во імя Радвлади й Уомінтерну, і ще багато дечого можемо; отже з нас не гірші некісти, як і ви, милостивці, — чому ж ви не даєте нам сих посад, а примушуєте важити олію та міряти ситець!...

Даремні благання! Радвлада, що сама складається з харцизів над харцизами, злодюг над злодюгами, шахраїв над шахраями, добре знає ціну таким людцям, тому далі прикащиків у кооперативі, або писарчуків у червоній канцелярії, карера перекинчика не піде, хоча б він не тільки українську інтеліґенцію продав, а й батька з мамою. Навіть між одденками роду людського він оденок найгіршого гатунку і, крім огиди й призирства, нічого більш не викличе, скільки б не доносив, не зраджував, не брехав на своїх братів.

І по той і по сей бік „барикад" ваша карера скінчена, нещасні, жалюгідні парії!

М. Джеря.

МИТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Вільна Україна, вік 152, повідомляє, що місячний мітинґ відбудесь о 7.30 вечером в середу, 13. серпня 1924 в гали церковній, 249 Court St. На порядку нарад важні справи до полагодження. — В. Сидоренко, предс.; С. Присяжний, секр.

ЗЇЗД УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ У ВИННИПЕГУ.

Учительський зїзд відбувся у Виннипегу в Канаді в днях 16. 17 і 18 липня, с. р. в салі Українського Народного Дому.

Через цілі три дни предсідником був п. Микитюк а писарем п. Сирник.

Першого дня читав п. П. Гуменюк про виховане дітий на здорово думаючих людий. Відчит тривав 20 мінут. Опісля проф. І. Боберський говорив одну годину про стан українських шкіл на Буковині, Прикарпаттю, Волині, в Галичині і на Великій Україні. Слухачів 31.

Пополудні тогосамого дня говорив п. Ростоцький про задачі учителя поза школою, а п. Бойчук про обовязки учителя серед української суспільности. Оба відчити тривали по пів години. Слухачів 34.

Другого дня читав п. Кумка про се, як жити, щоби бути здоровим. Відчит трив пів години. Слухачів було 33. Опісля слідував відчит п. Біберовича про відносини в Галичині і в Великій Україні. Слухачів 31.

Пополудні п. Склянка говорив 35 мінут про ціль пікільної науки, яка має розвинути духа і тіло. Слухачів 42.

П. Савчуківна говорила 28 мінут про чувство, знанне і волю та про красу, добро і правду.

П. Білаш подав до відома програму Українського Курсу, який має обняти 96 годин української мови, літератури, ґеоґрафії, руханки і музики. Оплата 14 долярів за виклади та за 6 книжок і 2 мапи.

Третього дня говорив п. Дорощук перед 36 слухачами 40 мінут про конечність видавання української часописі для молодіжи.

П. Білаш промовив 16 мінут про обєктивність і такт учителя в релігійних справах.

Пополудні подав голова учительської організації п. Білаш звіт з діяльности за минулий рік і присутні вибрали нову старшину „Товариства Українських Учителів Канади"; Голова п. Білаш, містоголова п. Микитюк, писар п. Гуменюк, скарбник п. Сирник, господар Др. Мігайчук. Провірники пп. Дудчак, Данилейко, Ситник.

Звіт і вибори забрали півтора години часу.

В імени комітету Рідної Школи здав звіт п. Стечишин, що квестіонар про науку української мови прислало 30 місцевостий, а іменно 17 з Манитоби, 8 з Алберти, 4 зі Саскечевану, 1 з Онтерія.

Збори вибрали тойсамий комітет Рідної Школи, який працював минулого року.

О годині 5.45 закінчили учасники Зїзд відспіванням українського і англійського гимну.

По кождім відчиті відбувались цікаві дискусії, в яких забирали присутні радо голос на теми, порушені відчитниками. Всі відчити були передумані і старанно оброблені. На особливу увагу заслугував відчит п. Савчуківної, який подав фільософічну підставу цілого виховання.

Зїзд закінчився вечерою, в якій взяло участь 83 особи. Виголошено 8 промов, а п. Кекишівна виспалась двома артистично виведеними кусниками на фортепяні. Опісля слідували танці.

Зїзд відбувся поважно і вдоволив всіх учасників.

По зїзді, дня 21. липня, розпочався Український Курс, який зібрав до науки 29 учасників, а відбувається в салі ч. 16. манитобського університету і потриває потири тижні.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОҐРАФІЙ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1925.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань помиж Американськими Українцями. Хто має який бизнес, а бажелить йому на тім, аби про нього знано як найбільше людий, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є ведьми приступні, вваживши, що накład буде виносити 20.000 примірників. Ціна сторони 24 кв. цалів коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень та середна на окладинці по $35.00. Хто хотівби в своїм оголошенню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотоґрафії то значить, що його оголошення буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находитися в редакції по день 15. серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безусловно не будуть друкуватися.

Фотоґрафії братств і товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які суть при відділах У. Н. Союза (если який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союза, таких після уховали не буде поміщуватись у календари), хотілиб аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1925 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 15 серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотоґрафією чек або моні-ордер виписаний на „Свободи", на суму $10.00. Гроші ужиється на покриттє коштів виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить присилати:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКОМУНІКОВАНИЙ ЗГАДКА

6. Евген Шуляєвич, радник Митрополичої Консисторії і парох в Підберезях, помер дня 17. липня с. р. в Підберезях, заосмотрений сн. Тайнами, по 6-літній тяжкій недузі.

З о. Евгеном Шуляєвичем сходить у могилу визначний сільський священик-діяч на усіх ділянках церковної і народньої ниви.

Принципом його довгого життя були все правда, чесность і невсипуще трудолюбивість. Ці високоідейні чесноти людського життя здійснював він практично у житті зі заявами завзятости і твердости, не відступаючи від них, тому кождий вчинок його довгого життя мав взвиждя дивний успіх.

Найкращим доказом цих прикмет може послужити його діяльність у громаді Підберезях і заміжжі: почвіту з війн. Покійний був душпастирем від 1901 р.

Підберезці які мали загальну повагу добре розуміючої і просвітної громади, з браку доброго проводу політичних і духовних. Самеїв тут місці приходить до Підберезець на парохіян. А щоби пришю своїх вірних зробити ще видатнішою — спричинює переведення комасації ґрунтів і закладає місцеву спілку „молочности коров". Та найбільшою заслугою Покійного було те, що він ці високі чесноти умів впоїти у своїх парохіян і що кожну потрібну роботу умів не тільки зорґанізувати, але ще й вести сильною рукою довгими роками. Не обмежався Покійний діяльністю в своїй громаді; в кожній народній акції бере все живу участь, а ставши головою куріта „Сільського Господаря" на повіт Винницю, допровадив його до гарного розвитку.

В такій невпинній церковній та народній роботі застала його світова війна, в якій тільки чудом Божим уникає розстрілу. Але воєнні знищення і катастрофи родинні так підірвали його спрацьований організм, що він не видержав і несподівано впав жертвою страшної недуги паралїжу з утраченнем мови, перемучившися довгих 7 літ. Полишив по собі чисте, добре імя, тревалі сліди довголітньої своєї праці, та щирий жаль і добру память у всіх, що Його знали.

Земля Йому пером!

ВИХОВУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА СПІВВЛАСНИКІВ НАЙБІЛЬШОЇ СВОЄ-РІДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. ЗАПИШІТЬ ЇХ ДО У. Н. СОЮЗА СЕЙЧАС.

ЧИ ВИ Є ПЕРЕДПЛАТНИКОМ

„СВОБОДИ"

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить кождого дня з виїмкою неділь і свят.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.

„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости з теперішних подій в старім краю.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ НА ЦІЛИЙ РІК .....$ 7.00
" " НА ПІВ РОКУ .....$ 3.75
" " НА ТРИ МІСЯЦІ .....$ 2.00

В ДЖЕРЗИ СИТІ, КАНАДІ І ЗА ГРАНИЦЕЮ:

" " " " НА РІК $10.00
" " " " НА ПІВ РОКУ ... $ 5.00
" " " " НА ТРИ МІСЯЦІ $ 2.75

Звертається увагу, що на кредит нікому не висилається часописи.

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПИКНИКИ І БАЛИ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦЬТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удавати ся всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА ТЕАТРАЛЬНА ШТУКА

„З ОБІЙМІВ В ОБІЙМИ"

Сценки з червоних днів 1920 року в галицькому селі.

В сій штуці виступає 22 особи.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовлення слати до:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ТРАГІЧНИЙ КОНЕЦЬ ЗЛОЧИНЦЯ, ЩО ПНЯВСЯ НА ШЛЯХ ЗЛОЧИНУ.

Українське населенне міста Виннипегу в Канаді зістало потрясене вісткою, що бандит, котрий зловлений поліцією, відібрав собі житте, є Українцем і називається Михайло Колцун. Михайло Колцун був загально добре звісний серед молодшого покоління, товариський, веселої вдачі, знаменитий танцюрист. Перед шістьма недїлями оженився з панною Зварун, а шлюб давав спискон Будка. Нікому і на думку не прийшло, щоб Колцун мав щонебудь до діла із злочином.

В пятницю рано Колцун всїв до свого автомобілю і заїхав перед генеральний шпиталь у Виннипегу. Тут стрінувся з своїм товаришем злочину, котрий теж приїхав там своїм автомобілем. Звідси зателефонував Колцун по отвертий сильний автомобіль з Брейдел Тексі Ко. і подав своє імя як Джексон. Колцун з товаришем казали вести себе до Сен Вітал і коли уїхали пару миль за місто, з револьверами в руках затримали автомобіль, звязали драйвера шнуром і привязали його до стовпа серед корчів. Опісля оба всїли до автомобілю і поїхали до міста. На Портедж евеню завважав моторовий полїсмен двох людий з автом Бредлея, як гнали скоро улицею. Полїсмен донедавна працював в ґераджу Бредлея і знав всїх шоферів, що там робили. Він сейчас пігнав за автомобілем. Коли Колцун і його товариш побачили, що полїсмен здогоняє їх, зразу ще скорше погнали, а опісля звільнили і товариш Колцуна вискочив з авта і втік. Опісля Колцун хотів втікати, одначе полїсмен з револьвером в руці приневолив його здатися. Полїсмен увязнив Колцуна і завів його до одної хати, де був телефон, щоб закликати поліційний амбулянс. Якраз коли полїсмен говорив телефоном, Колцун витягнув автоматичний револьвер з кишені і стрілив собі в виски. В пару хвилин пізнїйше помер.

Колцун вчився фармацевтики і працював в аптиці на Портедж евеню. Цего року мав вернутись до школи кінчити свої студії. Лишив молоду жінку, має одного брата католицьким священиком і родичів фармерів коло Сифтона.

Перед роком Колцун на тисамій дорозї, де зазнав шофера, мав випадок з автомобілем, причім одна нога йому вістала побита.

Поліція увязнила вже спільника Колцуна. Є ним другий Українець, Ілия Романюк, теж з Виннипегу.

Що попхнуло Колцуна до цего злочину і самовбийства, не знати. Родина його є статочна і загально поважана. Кажуть, що це зле товариство. Колцун був з природи легкодушний і щиросердечний і дав звестись професіональним злочинцям. Колиж зістав арештований, не міг знести цеї страшної ганьби і відібрав собі житте.

Поліція говорить, що Колцун з Романюком, діставши автомобіль, лагодилися зрабувати банк. В автомобілю найдено маски, яких уживають рабітники.

Того дня Колцун, виходячи з дому, лишив жінці коротку записку, що коли не вернеться домів, знайде його автомобіль біля генерального шпиталю, а його вже більш не буде.

Тіло самовбийника перевезено до заведення похоронника. Католицькі церковні власти відмовилися справити йому похорон.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПІД ОСІНЬ І ЗИМУ.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ОСІНЬ, А ЗА НЕЮ ПРИЙДЕ І ЗИМА.

В ОСЕНИ І ЗИМІ УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА БУДУТЬ УЛАДЖУВАТИ ВИСТАВИ РІЖНИХ ШТУК, А ПРИГОТОВЛЯТИСЬ ТЖЕ ЗАЧНУТЬ НЕБАРОМ.

ТОМУ ЗВЕРТАЄМО ІМ УВАГИ НА ОГОЛОШЕННЄ В НИНІШНІЙ СВОБОДІ НА 4-тій СТОРОНІ ПРО УКРАЇНСЬКІ ШТУКИ.

„ПРОМІННЯ СМЕРТИ" МАТЮЗА — ОБМАН?

Е. Уімперс, урядник міністерства анґлійської воздушної фльоти, перший постановив переконатися, чи то правда є, що промінї Матюза несуть усьому смерть, що стрінуть на своїй дорозї. Рішив отже Уімперс — умерти, цебто виставити себе на пробу ділання смертоносних промінів і то на віддаль трьох метрів. За приміром Уімперса пішов директор лябораторії фльот Ф. С. Смит і проф. Андерсон. Всї три є здорові і цїлі. Але винахідник Матюза обстоює таки при своєму, кажучи що промінї є смертоносні, лише він обдержаний їхнїх, не хотів вбивати промінями. Тому не повинні з нього цебто з Матюза насміхатися, повинні бути йому вдячні.

3000-ЛІТНІ МЕЧІ.

Біля місцевости Нікебінґ (на острові Фальстер — в Данії) селянин найшов у землї шість бронзових мечів. Знавець із Національного музею в Копенгазі каже, що мечі ці походять із рр. 1.200 і 1.000 перед Христом. Це так звані обітовані (зложені в жертву) мечі. Всї шість мечів лежать тісно побіч себе, рукоятями на всхід, а кінцями вістря на захід. Жертвовані мечі з давніх часів, находжено звичайно лише одну пару рідко три мечі, а навіть із новійших часів находжено, що найбільше чотири мечі.

СТАРИННИЙ ТЕАТР.

З Білгороду доносять: На славних руїнах Стробі в Македонії пороблено численні розкопи. Відкопано між іншим великий марморовий театр. Це один найкраще захований з грецьких театрів, знайдених поза Грецією. Його знищив в 479 р. Теодорик, а частини його вбудовано в старохристіянську базиліку.

ДО ГАЛИЧИНИ
Ви можете відвідати Ваш край на протязі одного року з додатковим шість місячним продовженням коли треба.
Питайте у найблизшім Вам офісі Юнайтед Стейтс Лінії або у місцевого агента за повною інформацією.
Рішучо переганьте при нагоді Вашу ненависну Юнайтед Стейтс Лінії: чисті, високо гігієнічні кабіни, дбайливі лекарі, чемна услуга, великі промениді, конвертоване бальне.
UNITED STATES LINES
Ваш найкращий агент.
Закликуйте уповноважені
United States Shipping Board.

Мущини! Хоронїть себе перед всїми шкодливими хворобами
SANYKIT
Охоронює для мущин. Дає найбільшу охорону.
Велика рурка 25 цент. Кіт (4 s) $1.00
У всїх аптиках або у San-Y-Kit, Dept. B
92 Reade St.,
New York
Пишіть по ціновник.

SANTAL MIDY
КАТАР МІХУРА

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

КОРИСТЬ
Спокій і безпеченьство будете мати, коли звернете свої гроші на
BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.
При посиланню гроший до краю, при закупні шифкарт на якунебудь лінію, спроваджениє рідні з краю, при переводженню краєвих і нотаріяльних справ або при складанню Ваших ощадностий на процент.
У кождій грошевій справі звертайтеся до нашого всім знаного банку.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ЦВІТ ПАПОРОТИ

(Революційна феерія).

Червоному геніеви Л. Курбаса — до диспозиції.

(Докінченне).

Орися (падає)

— Ой, матінко! Умру!

(Кілька парубків і дівчат падають убиті, решта зникають ліворуч).

Темніє в очіх... і довкола
Нічого вже не розберу...
Мамуню... таточку... Микола...

(Силкується підвестись і падає непритомна).

Упир перший (вилазить з кущів).

І тут пожива!
Агаті жнива!

Упир другий (вилазить за ним).

Ми нарікали на людей,
А все дарма: ачей
Робота в них чудова;
Не кажучи худого слова, —
Далеко нам до них.

Упир перший.

Майстри на диво:
Уміють лить червоне пиво,
А кажуть — гріх!

Упир другий.

Хе-хе-хе! Сміх!..

Голос Комісара.

Папробуй їх теперь паймать...
Велел же не стрелять!..

Упир перший.

Вони, гнуть! Тікай!

(Зникають у кущах).

Червоноармійць 1-й.

(виходить з лісу разом з другими).

Наверняка зачаїлись!
Жаль девок. Посеребрям
Не вредна было-би гульнуть.

Ч—ць 2-ий.

Хохлушу єслі прінупгнуть,
Лежіт смірньоханька, не воя.

Комісар (оглядає галявину).

Что значіт?.. Пасматрі, —
Живе то, іль трупи?

(Червоноармійці оглядають побитих).

М-да-а... на ета ми н ескупи.
А-ну, таваріщ! Раз-два-трі!

Ч—ць 3-ій.

А етот — да — ум не вскоре.

Комісар.

Ка всем чертям! Іщі живую!
Пайок двайной
За девку маладую!

Ч—ць 4-й

(підходить до Орисі і обмацовує її).

Таваріщ комісар! Кажісь,
Жіва єщо.

Комісар

(підходить і освітлює поранену електричним ліхтариком).

Дайош!.. Где рана?

Ч—ць 4-й.

В затилок, што-ль... (Торсає її).
А-ну, ачнісь!
І крові вишла с полстакана.

Орися (розплющує очі).

Де... я?...

Комісар (вдоволено).

А девка хараша!
В кусти, таваріщі! Неждана
Натешітся душа!

(Червоноармійці і 2 хапають Орисю й несуть у кущі).

Ч—ць 5-й (услід)

А апасля, таваріщ, девка наша!
Не ликам шіт, кажіть, і я.

Ч—ць 3-й.

Ти слишіш — да, — таваріщ Яша?

Голос Комісара.

Что значіт?.. Ну, пускай твая!
Какая разніца?..

Ч—ць 5-й (до 4-го потиху).

Ядрьона,
Слиш, девка?.. Вот відовска морда! —
Ва всьом он первий.

Ч—ць 4-ий.

Во-на!
Ти што-ж хитра? Стаіт он отвьорта...
Ми скажімо: Нуть што не так — ми
Ми ж... Такіє стерви!

Ч—ць 1-й (вертається)

Малчі, земляк!
Єтвь в очерєдь! Я — первий.

Ч—ць 2-й (вертається).

А я втарой!
Для всех, ребята, станет!

Ч—ць 4-й.

Я — третій, дуй ево гарой!

Ч—ць 3-й.

А єслі кто награнет

Ч—ць 1-й.

Куда?.. Не так он удірал.

Ч—ць 2-й (дослухається).

Крічіт, што-ль, девка? Заглушіте,
Ребята, песнею. Начніте
Тіхонька „Тірнаціонал".

Всі (співають тихо).

„Вставай, проклятєм заклеймьонний,
Весь мір галодних і рабов..."

Микола

(після І. куплету вибігає з правого боку).

Втікла додому, безперечно...
Хто тут?.. Хто се співа?

(Спотикається на труп, придивляється й хапається за голову).

Ч—ць 1-й (сміється).

Баліт, чай, галава?

Микола (помічає трупи).

Дівчата?.. Парубки?..

Ч—ць 2-й.

Канечна!
А ти, таваріщ, к нам!
Паймалі, брат, такую птічку...

(Пошмукує).

Маліна!..

Микола (з честями).

Де?

Ч—ць 2-й.

Вон там,
В кустах таваріщ Яша смичку
С деревней делает.

(Періт).

Микола (кидається туди).

Розбій!

Ч—ці.

Куда? куда? Астановіся,
Хохол проклятий!..

Голос Миколи.

Хто такий

Голос Комісара.

Что значіт?..

Голос Миколи.

Боже мій! Орися!..

(Розтинається постріл з револьвера — тоді, друзі).

Ооббако, маєш!

Ч—ці (отетерівши).

— Вот те на!
Ребята, удірай скарее, —
Свая, чай, жість мілее!
Єщо прістреліт, сатана!..

Ч—ць 3-й (тремтячи)

Но ето-ж — да — єсть бандітізм!
Он нарушает камунізм...

(Тікають геть. Услід їм розтинається крик сови) (Баба-Яга, Лісовик, Русалки, Мавка, Упирі вертаються з кущів на галявину).

Русалка перша (озираючись назад).

Він, бабусенько, там плаче...

Русалка друга.

Він, бабусю, теж із тих?..

Мавка.

Серце зранено козаче...

Баба-Яга.

Хай покутує свій гріх.
Коли серце прагне крови,
То тоді не до любови,
А пошийся в упирі...

Упирі.

Гей, бабусю, без докору!
Проженем таку потвору...

Лісовик (позіхаючи).

Недалеко й до зорі.
Та тепер вже тут не спати, —
Закріваваленo мій дуб.

(Оглядає цівку старого дуба).

Баба-Яга.

Знайдеш, дідьку, пелехатий,
Другє кубло. Я-ж до хати, —
Доста сих мені рахуб.

Русалка перша.

Як до хати?.. За хвилину
Північ, бабо, — то невже
Ти пропустиш сю годину
Й цвіт огневий?

Баба-Яга.

Байдуже!
Раю й вам усім додому:
Буде й знов тут крови й грому.
Цвіт огневий спалахне, —
Ще навіки хтось засне.
На добра-ніч!

(Ховається в хатці).

Лісовик.

Над водою
Бачив дуб старий з дуплом...
Чи діждусь сю ніч спокою?
Чи спочину тихим сном?..
Ач, як всіх розмордувало!
Жити в світі тісно стало,
Що і Смерть вже не страшна?..

Упир перший.

Е, дідуню, — кров смачна!

Упир другий (облизуючись).

Всякий спробувати хоче...

Русалки (махають руками).

Годі, годі!

Русалка перша.

Через вас
Не діждались і півночи.

Упирі.

Через нас?!
Та кому ми на заваді?
Чи нас бачили ви де?

Мавка (наслухає).

Хтось іде...

(Чути брязкіт зброї).

Лісовик (дослухається)

Край нараді!

Русалки.

Не зірвать нам квітку щастя.

Упирі.

Зірве инший хтось за вас.

Лісовик.

Спати час!
Розійдімось, хай їм трясця!

(Всі, крім упирів, зникають в гущавині).

Упир перший (наслухає).

Близько вже. А-ну, злетім
Потихеньку в верховіття

Упир другий.

Щось тут треба знову їм.
Жах... страхіття!..

(Злітають на дуба).

Офіцер

(за ним кілька червоноармійців).

Он здесь?

Ч—ць 1-й.

Так точна, там!

Ч—ць 2-й.

Ушол, паді... (Зазирає в кущі).
Кажісь, астался.

Офіцер.

Чево-ж он туда забрался
Тащі сюда!

(Червоноармійці йдуть у кущі й виволять звідти Микиту, осипаного, бледнуючого).

Офіцер.

В расход! Настав у дуба!..
Вот так!.. Все атаіш?..
Пріцельсь!.. Пиі!!!..
Ка всем чертам!..

Микола (падає).

Орисю... люба...

Ужгород, 2. VI, 1924.

С. Черкасенко.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

ФАРМИ!

ДОБРА НАГОДА

По причині слабости мужа продам фарму дуже дешево, фарма 237 акрів з чого 75 акрів грубого ліса і пасовиско, а решта чорна вироблена земля. Дім на 8 кімнат з порчом, телефон і вода, дві великі стодоли, сайло, стайні, ледівня і 8 инших будинків, автомобіль, газоліновий інджай і всяка инша машинерія, 400 овочевих дерев, 21 штук худоби, 2 свиний, 300 курий, 15 качок; зібрано 80 тон сіна, жито і овес, а решта фарма обсаджена кукурузою, картофелем і иншою яриною; фарма близько великого міста, школи і гарної дороги. Прихід місячно 500 долярів. — Ціна за все 7.950 долярів, готівкою $3.500, а решта на легкі спати. 188,91

Голосніть адрес до власника:
TESSE HNATOWICZ
R. F. D. 1, Box 20 YANTIC, CONN.

ФАРМА 300 акрів, 157 засіяних, 40 грубого ліса, ріка, великий сад, дім з 18 кімнат, всі уліпшення, 8 инших будинків, вся фармерська машинерія, трактор, авто, 26 коров, 14 ялівок, бик 4 коні, стадо курий, 2 газолінові інджаї, продаєся по причині старости дешево. Ціна $12.500, готівкою $5.000.

Фарма 118 акрів, 76 засіяно, решта ліс і пасовиско, сад, дім з 10 кімнат, 6 инших будинків, 8 коров, 2 коні, 350 курий, 400 курчат, 4 ялівки, фармерська машинерія. Ціна $4.600, готівкою $2.000. FLANOWSKY, 1031 St. Marks Pl., New York City.

ФАРМА 269 акрів, 159 орного поля решта пасовиско і грубий ліс, велика ріка, великий овочевий сад, дім 11 кімнат, велика стодола і другі забудовання, вода проведена по всіх будинках, 30 засоних коров, бик, 3 коні і всі потрібні машинерії, дві милі від великого міста, школа при фармі. Ціна за все $7.000, готівкою $3.000.

Фарма 75 акрів, 55 орного поля, решта пасовиско і ліс, річка, сад, дім 9 кімнат і 5 других будинків, електрика і вода у всіх будинках, 10 штук худоби, 2 коні, 200 курий, всі машини і вози, одна миля до міста, на добрій дорозі. Ціна $4.000, готівкою $2.000.

M. PISARKO,
116 E. 7th Street, New York City

ПРОДАМ свою 103-акрову фарму, на котрій є 4 ліс, а через брак помочи хочу продати; з того 30 акрів грубого будівничого ліса, разом з пасовиском, земля чорна рівна і без каміня, будинки нові по 9 літ, дім на 9 кімнат, студня і своя ріка, школа при фармі, 6 добрих коров, 2 коні, безрога, стадо курий, 6 акрів бараболі, 15 корків, 15 вівса, 5 гречки, 40 тонів сіна, великий огород, всякі машинерії, миля від міста і колеї, чистого приходу маю до $1.800 річно, продам все за $4.800, вплати $2.000 і по $100 річно. Властитель: M. HANIOSZYN, Box 593, Broadalbin, N. Y. 185-91

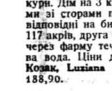

МАЛА ФАРМА
16.500 квадр. стіп
Банзько Ню Йорку.
$450. — $50 заздатку а $8 місячно. 5 мінут ходу до великого міста, один блок від школи, електрика. Близько 50 фабрик, склепи і церков. Висока, сухо і рівна земля. OWNER HAMILTON, Room 910, 63 Park Row, New York City.

НА ПРОДАЖ дім з 10 кімнат, з двома лотами, штор і гарадж. Дім на 5 кімнат з 4 лотами, сад, корова, гуси, кури. Дім на 3 кімнати. Два великі доми зі сторами при укр. церкві, дуже відповідні на бизнес. Дві фарми одна 117 акрів, друга 67 акрів, близько міста, через фарму тече річка, сіножаті, та вода. Ціни дуже приступні. Мих. Козак, Luziana Ave., Manville, N. J. 188,90.

НА ПРОДАЖ.

Фарма з 225 акрів, около 50 акрів орної землі а решта грубого ліса і пасовиско, 40 штук худоби. Дім з 12 кімнат, стодола на сіно, шопа на вози, курники, осібна стодола на корови (недавно побудована), 10 коров, 6 коний, кури, газоліновий інджай, всякого рода вози і тульца, тільки 4½ милі від міста. З сеї фарми розвозиться молоко по 100 кварт денно і продається по 12 центів за кварту. Є 115 стосів нарізаного дерева. Тут єсть ваш прихід на початок. Невідкладайте сеї нагоди. Ціна за все $6.500, готівкою $2,500 решта на сплати до 30 літ. Голоситись листовно або особисто до: 188-90

NEW ENGLAND REAL ESTATE AGENCY
162 NORTH MAIN STREET,
NORWICH, CONNECTICUT.

КОСИ!

На днях отрималисьмо з Відня коси, з найлішої клепаної і добре гартованої сталі, довгі 32 цалі, важать поверх фунта, ціна з пересилкою $3.00. Перстень до коси 50 цент. Кісе $1.25. Стальовий молоток 60 ц. Бабка 75 ц. Брусок 25 ц. Серп на траву ми $1.00. Замовлення посилайте враз з грішми на адресу. 129,32

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ДОТЕПИ ВІЛЬГЕЛЬМА II.

Бувший німецький цісар Вільгельм II, як відомо любив заосмотювати всі дипльоматичні акти, що він читав, ріжними дотепними увагами. З нагоди десятої річниці від початку світової війни пригадується низка таких Вільгельмових уваг, написаних саме перед вибухом війни на документах першорядної ваги.

Ще р. 1899 на звіті про мировий міжнародний суд у Газі Вільгельм написав власною рукою:

„З пообіцяв царевн у Вісбадені, що допоможу йому в цій справі. Я зголився на це безглузде лише тому, щоб урятувати царя від блямажі. Але в моїй практиці я й досі покладатимусь тільки на **мого Бога** й на мій гострий меч. І на...ть хотів на всі ті постанови!"

У місяці липні 1914 р., саме в тих днях, коли рішалось питання війни, Вільгельм був особливо щедрий на дотепні уваги.

Німецький амбасадор у Відні писав: „Я скористаю з кождої нагоди, щоб спокійно, але поважно остерігати перед занадто поспішними кроками".

На це Вільгельм II.: „Хто його на це уповажнив? Це дуже глупо. Зовсім це його не обходить!"

Сербська рада міністрів не може винести ніякого рішення в справі австрійського ультиматума.

На це Вільгельм II.: „Треба тільки дуже наступати цій наволочі на ноги".

Міністер Берхтольд запевняє, що Австрія не має на думці анектувати яку-небудь частину, сербської території.

Вільгельм II.: „Ото осел!"

Національне достоїнство Сербії.

Вільгельм II.: „Нісенітниця".

Ще раз мовиться мова про національне достоїнство Сербії.

Вільгельм II.: „Неістнуюча річ".

Німецький вплив мав би поміркувати надмірні жадання Австрії.

Вільгельм II.: „Що це мене обходить? Це зовсім не моє діло".

Берлінські робітники влаштували мирову демонстрацію.

Вільгельм II.: „Коли щось подібне повториться, то я заведу стан облоги і звелю замкнути всіх провідників безвинно. Ми дані не можемо допустити жадної соціялдемократичної пропаганди".

Ці дотепні уваги не в малій мірі причинились до вибуху світової війни.

КОНСЕРВУВАННЯ ДЕРЕВА В ЗЕМЛІ.

До ями в якому маємо закопати стовп, насипається мішанини 2 части попелу з камінного вугля і одну часть паленого вапна. Найліпше вживати таку мішанину сухою. Навіть і сам попіл камінного вугля або вапно дуже добре конзервують дерево. На одному господарстві уже більше, як сорок літ закопують усі стовпи і т. д. таким способом і з дуже добрим успіхом. Робиться відповідно глибокі і широкі отвори наповнюються їх попелом з камінного вугля і вапном, вкладається стовп, а потім обкладається ще стовп згаданою мішаниною. Можна так конзервувати також тички для хмелю.

ЯК НАЙЛІПШЕ ВИНИЩУВАТИ ГНІЗДА ГУСЕНИЦЬ.

Найпростіший спосіб, як нищити гусениці, коли появляться у великій скількости є такий: Взяти вигідну високу тичку, розколоти її на гострішому кінці, а в розколину вложити кілька кусників сірки і пересувати так тичку з запаленою сіркою попід гнізда гусениць. Гусениці не живі з шипінням падати муть із гнізда на землю. Таким способом один чоловік за один день може очистити цілий сад від шкідних галапасів.

ЩЕ ОДНА ПОЧЕСТЬ ДЛЯ ЛЄНІНА.

Московський часопис „Дни" що виходить в Берлині, подає, що совітський уряд порішив перезвати місто Николаїв, в Херсонській губернії на Україні, на Верноленінськ.

ЯК ОХОРОНИТИ ВУДЖЕННЯ ПЕРЕД МУХАМИ І ХРОБАМИ В ЛІТІ.

Одним із найліпших способів проти мух і їх червів є такий, щоби шинки і ковбаси позашивати в полотняні мішки і позавішувати в сухому, прохолодному і продувному місці. Ще ліпше є, закинути завісимо вудженину, обвинути їх сухою соломою, щоби мухи нігде не могли досягнути через полотно мяса, цівками, якими зносять яєчка. Инший спосіб такий: Мясні продукти зложити в бочку в сухому попелі (найліпше деревяний попіл) і переховувати в таких самих місцях. Замість до попелу вистарчить вложити вудженину до вівса або жита. Самособою передтим треба вудженину добре розглянути чи нема на ній червів.

ВОЛОДИМИР КОСТЕЦЬКИЙ за своїм посередництвом спродає і купує ріжного рода бизнеси, доми і фарми в ріжних цінах. — Випозичає гроші, виробляю ріжного рода угоди і контракти, залагоджую всякі правні і нотаріяльні справи. — Пересилаю гроші до краю в долярах за повною гарантією. — Удаюю всяких порад безплатно. В усіх поважних справах, єсли хтось другий Вас не задоволить, тоді зайдіть до мене, а певно не пожалуєте і будете дуже вдоволені. — WALTER KOSTETSKI, Notary Public, Business and Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

УВАГА, Українці з Міксвоут, Вілмердинк і Гласпорт, УВАГА!
ЗАХОДОМ ТОВ. ЗАПОР. СІЧ, від. 132 У. Н. Союза устроюється перший

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 17. СЕРПНЯ, 1924
На фарні Файт Філ, коло мечки

Початок о год. 12-ій в полудне. Вступ вільний для всіх.

На пікніку будуть смачні перекуски і мягкі зимні напитки. Буде грати укр. Банда ріднї пісні, як рінок і танці. Прийдіть на сей пікнік усі Українці, а не пожалуєте, бо за добру забаву ручить — Комітет. 188

ПОЗІР! — УРЯДИ ЦЕРКОВНІ!

З поводу мого виїзду на дальші студії до Европи, маю кілька артистично викінчених образів на продаж по дуже низькій ціні.

Три образи однакових:
1) **Христос в городі Оливнім**, репрод. Гофмана, 7 стіп шириокий, 9 стіп високий.
2) **Христос Евангелист** (два образи) 4х7 стіп.
3) **Христос Евангелист, Матер Божа** (два), 2½х4 стіп.
4) **Плащаниця** на червоній сатині, 2½х4½ стіп.
5) **Тарас Шевченко** 2½х3½ ст.
6) **Св. О. Николай**, 3х6 стіп.

Прошу слати замовлення найдальше до кінця ц. м. Образи олиєві на тривкім полотні. 188

Artist D. ZACHARCHUK,
44 Zerby Ave. Kingston, Pa.

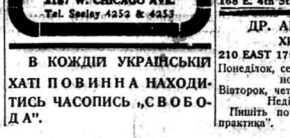

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

НА ПРОДАЖ 3-фамілійний дім зі сальоном. Ціна $7.500, готівкою $3.500 а решта на морґіч. Причина продажи виїзд до Европи. Голосились до власника: MICHAEL MOCHKOWSKY, 119 Essex St., Jersey City, N. J. 188-90

СВІЙ ДО СВОГО!

На продаж машини до шиття, нові і уживані, іще приступні за готівку і на вплати, продажної вартости до машини: роблю поправки. Голоситись: JOHN SEDLAR, 329 Grand St., Jersey City, N. J., від год. 2 попол. до 10 вечером. 82,5,8,91

ДОБРА НАГОДА ЛИШЕ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ!

Українська спілка пошукує молодих людий до праці у складі, де торгується по гуртовних цінах. Також пошукуєся людий на менаджерів або управителів. Нерішенство можна лише ті, котрі говорять по анґлійськи і по українськи; також ті, котрі можуть вступити до спілки. Практика не конечна, ми учимо за дармо. Платня добра: управителям або менаджерам платимо від 25 до 40 тижнево і бонус і часть зі зарібку при кінци року. Також треба нам аґентів по всіх стейтах на фармах, де би скористували фармерські продукта і розсилали до наших філій по цілій Америці. — Лише ті най зголошуються, котрі можуть вступити до спілки і ті, котрі говорять по анґлійськи як рінок ті, котрі хотять заробляти більше від звичайного робітника і бути незалежними від других. — Голосіться на адресу: P. O. BOX 1142, WILMINGTON, DEL. 186-91

ДУЖЕ ВАЖНЕ! Майже кождий мущина грає в карти або в кістки і майже кождий програє. Суто. Ту ж ці, котрі стало виграють. Ми знаємо всі їх способи. — Пишіть сейчас по нашу ілюстровану книжочку з інформацією, зглучаючи 10 цент. F. Zakoski, 610 E. Gerard Ave., Philadelphia, Pa. 88-97

ПОТРІБНО ЖОНАТОГО ЧОЛОВІКА ДО РОБОТИ.

Пишіть на адресу: 188-89
JOHN LWANETZ
507 Bedford Rd., Pleasantville, N. Y.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемпований ріник. Пишіть по каталоґ:
UKRAINIAN BAZAAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДР. АНДРЕЙ БОРАК
ХИРОПРАКТОР
210 EAST 17th St., NEW YORK, N. Y.
Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8. вечер.
Вівторок, четвер, субота від 2. до 8.
Неділя від 10. до 12.
Пишіть по оказове число „Хиропрактика".

КАТАЛЬОГ
КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жалили гроша на підпорядкування своєї літератури, не жаліли часу на читання книжок, не дивлячи обопітно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, єсли народи будуть менше більше одинаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого ріки отвертувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід в книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи ці книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто зболачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ.

- Американець, веселий образ з життя народа зі співами в 3-ох діях, Мст. Руса 15
- Базар, пєса на 4-ри розділи, В. Винниченка .. 25
- Батраки, драма в 4-ох діях, малюнок з робітничого життя, переробив з російського Ф. А. Костенко 30
- Безталанна, драма в 5-ох діях, Ів. Тобілевича 35
- Бацдний син, образ з життя наших виселенців в Америці в 4-ох актах зі співами, С. А. Лущак 25
- Бондарівна, драма в 4-ох діях, Ів. Тобілевича 20
- Бувальщина або На чужой коровай очей не поривай, комедія в 1-ій дії, Велисовського 20
- † Будинчий Сольвег, драма в 3-ох діях, нап. Г. Ібзен, переклав Мирослав Капій 35
- Бурлака, драма в 5-ох діях, Івана Тобілевича 35
- † Бурлака (Чабан), драма на пять дій, Івана Тобілевича (Карпенка Карого), а передмовою Богдана Лепкого, 35, опр. 50
- Великий молох, пєса на 3 розділи, В. Винниченка 30
- Вертеп, сценічні картини для кукільників, Є. Пачовський 5
- † Верховина, драма в 3-ох актах, Осипа Кержанівського, переклав В. Дерижурка 30
- † Весілі Полтавці або Возьний оженився, комедія з життя полтавських Українців в 3-ох актах зі співами і танцями, К. П. Мирославського 30
- Виборожина, комедія в 1-ій акті, Є. Лущака 10
- Вихрест (В чаду кохання), драма в 5-ох діях зі співами і танцями, Козич-Уманської 35
- † В полоні, драма в 4-ох діях, нап. Елисей Карпенко 40
- Власна хата, прозиот, Ярослава Марченка ... 10
- В пекелі темнота, комедія з життя наших виселенців в Америці в 3-ох діях, Є. Лущака 25
- † В Тарасову ніч, драматична картина в одній дії, нап. (віршем) Ф. Кобець, з портретом автора і з образками в тексті 25
- † Гей не шумі, гаю зелений, на Купала, оперета в 1-ій дії, Петра Федисева 15
- † Гнатай або пашук, драма в 4-ох діях, М. Л. Кропивницького 45
- Гостина сь, Николая, драматична гра в 4-ох виходах, С. Кашубського 10
- Дай серцю волю, завіде в неволю, драма в 5-ох діях, М. Кропивницького 40
- Для Хонори і сім'ї чортів, комедія в 1-ій дії, Льва Лотоцького 15
- * Двоє, драматичний малюнок на одну дію, Гавриїла Кобзаря 10
- * Дівочі мрії, траґі-комедія в 6-ох відмінах, Семена Ковбля 50
- * Добрі діти, образ з життя американських шкілярів в 3-ох діях, Панька Кулиша 15
- * Доки сонце зійде, роса очи виїсть, драма в 4-ох діях, нап. М. Л. Кропивницький 40
- * Душогуби, драма в 5-ох діях, І. Тогобочного 35
- * Душогубка, драма в 4-ох діях, Т. Трушевского 30
- * Дячиха, комедія в 4-ох діях, Т. С. Суліми 35
- † Ідельайає, пєса в одній дії, нап. Єлисей Карпенко 15
- † Єврейський розвод, драма в 5-ох діях, Л. Сухолодського 35
- * Живий мертвець, жарт на одну дію, Гавриїла Кобзаря 10
- † Живий труп, драма в 6-ти актах, нап. Лев Н. Толстой, з великоруського переклав Петро Білоскурський 35
- * Жовтяна вихрестка, драма в 5-ох діях, П. І. Куліша 30
- * За другі сльози, драма в 5-ох діях, В. П. Товстоноса 40
- * За Невинну цну, оперета в 4-ох діях, В. Александров 20
- † Запорожець за Дунаєм, оперетка в 3-ох діях зі співами і танцями, Г. Артимовського 25
- Запорожський клад, комедія-оперета в 3-ох діях, Винченка-Ільченка 20
- † Земля, драма в 4-ох діях, нап. Єлисей Карпенко 30
- Зоря нового життя, комедія в 4-ох діях, А. Ф. Кашелка 20
- „З обіймів в обійми", Сценки з червоних днів 1920 року в галицькому селі. В сій штуці виступає 22 особи. 35
- Іцко сват, комедія в 1-ій дії, Із. Трембицького 10
- Капрал Тишко або Що нас губить?, народна мелодрама в 5-ох актах, І. Мидловського ... 20
- Кара за гріх, сумний образ з життя американського народа в 3-ох діях, написав Сліф 35
- Катерина (Мужичка), драма в 4-ох діях, Винченка-Писаньського 40
- † Княгиня Любов, староукраїнська драма-казка в трех діях, нап. С. Яричевський, з трема піснями й нотах, брош. 20, опр. 30
- Козацьке сватання на 3 дії 25
- † Комедія про хромого барина, оперетка з музикою, жарт в двох актах, нап. А. Франс 20
- Кохання в міжах (Різдвяна ніч), водевіль в 1 дії зі співами (по Гоголю), С. Кошелевського. Ціна з партитурою 30
- † Лікар-шуткар, жарт в одній дії Молієра, брош. 20, опр. 30
- * Мазепа, історична драма в 5-ох діях, С. Кошелевського 35
- * Майська ніч, комедія в 3-ох діях, Т. Устенка-Гармаша (після М. Гоголя) 20
- * Маніфуґа, комедія в 1-ій дії зі співами і танцями, Я. Мадданіца 15
- * Маруся Богуславка, побитово-історична драма в 5-ох обмінах, М. Старицького 50
- Мати найменча, драма в 4-ох діях, І. А. Тогобочного 25
- Між двох сил, драма на 4 дії, В. Винниченка 50
- Монольоги ч. 1 20
- Монольоги ч. 2 20
- Монольоги ч. 3 20
- Монольоги ч. 4 20
- Мужики аристократи, народний образ в 2-ох діях, Г. Цеглинського 15
- Мужик паном, комедія в пяти діях (переклад з данського М. Цеченевна). 20
- На відпуст до Київа, комедія в 3-ох діях, П. Стеценка 30
- Найманка, драма в 5-ох діях, Ів. Тобілевича 35
- На стежках, жарт на одну дію, Л. Яновської 25
- На старости літ, образ з життя народа в 1-ій дії, І. Я. Лушка 10
- „Настоящі", комедія в одній дії, Олекси Бобкевича, з передмовою Василя Верниволі, брош. 20, опр. 30
- † Наталка Полтавка, українська опера в двох діях Івана Котляревського 25
- На тієї води, на всякі зорі, сценічний образ з життя народу в 4-ох діях, а 7-ох відслонах, В. Дерижурки 30
- Невольник, драма в 5-ох діях зі співами і танцями. Уоценізував Карпенко Карий (Тобілевич) після поеми Т. Шевченка 35
- † Недолюдки, бувальщина в 3-ох діях, Винченка-Писаньського 35
- Не кажи, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача 10
- † Нещасне кохання, драма в 5-ох діях, Манька
- † Ніч під Івана Купала, драма, в 5-ох діях зі співами і музикою, Г. Стариньского 40
- † Новоженці, комедія в двох діях Бернштеріне Бернсона, брош. 20, опр. 30
- Ой, не ходи Грицю, та не вечерниці, народна драма зі співами в 5-ох діях, М. П. Старицького 35
- * Орися (В каламутній воді), малюнок з міщанського життя в 4-ох діях, А. Ф. Володського
- Ой не ходи дівоньку, оперета в 3-ох діях, А. І. Нагорнського 25
- † Пан писар, штука в 3-ох актах. Написав Г. І. Пан Штукаренко або Оказія, якої не бувало, сільська оперета на 2 дії зі співами, С. Е. Зіневича 35
- * Панна штукарка, жарт на 3 дії, А. Ф. Володського 20
- Пекло в житті народа в 1-ім акті, Романа Сурмача 15
- * Перший грішник, фантастична картина в 3-ох діях, написав Лев Лопатинський (на основі казки Л. Толстого), І. Ф. святкин, обновлене 40
- * Пімста Жидівки або Чортове кубло, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, А. І. Козич-Уманської 40
- * Пімста за кривду, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, В. Г. Казанівського 30
- Повернувся із Сибіру, драма в 5-ох діях, Л. Я. Ярошевського 35
- † Понад наші сили, драма в двох діях, нап. Бернштеріне Бернсон, переклав А. Крушельницький 35
- * По ревізії, етюд в 1-ій дії, Марка Л. Кропивницького 10
- По ревізії, етюд в 1-ій дії, Марка Л. Кропивницького, з пер. словом В. Верниволі, брош. 20, опр. 30
- * Помилка у дурні, комедія-оперета в 3-ох діях, М. Л. Кропивницького 25
- Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах, Р. Сурмача 15
- * Прометей, драматичний уривок, Р. В. Гетого (переклав М. Славінський) 15
- * Простак або Хитрощі жінки перехитрені мужиком, комедія в 1-ій дії, Вацлав Гугаєв 20
- † Розлядце, драма в 4 актах, нап. Дмитро Николишин, брош. 40, опр. 55
- † Роман Великий, траґедія в пяти діях, Василя Пачовського 1.25
- † Сальоме, драма Оскара Уайльда, з портретом автора і з передмовою Б. Л. 60
- * Самопалка, картина з революційного життя на Україні в 2-ох діях, В. Шопінського 35
- Сватання на Гончарівці, оперета на 3 дії, Гр. Квітки-Основяненка 35
- Сватанька, комедія в 3-ох діях, Л. Лопатинського 25
- * Свекруха Евдоха, образок сценічний в 3. діях 20
- * Сеїдки, сценічний жарт на одну дію, Миколи Корнейчука 15
- Соколики, комедія в 4-ох діях, Григорія Целгинського 35
- Страйк, сценічний образ з життя хліборобів. в Канчині в 3-ох діях, Н. Струтинського 20
- † Так вам треба, трагедія в одній дії з музиками, танцями, співаками, Ю. Федькович, брош. 20, опр. 30
- Тарас Бульба під Дубном, драма в 4-ох діях, К. Ванченка-Писаньського 35
- Тато на заручинах, міщанська пригода в 1-ій дії, Григорія Григорієвича 10
- Терновий вінок або Жертви цариизма, драма на 4 дії, В. Сиротенка 50
- Трійка гільтаїв, комедія в 5-ох діях зі співами і танцями, М. Нестора 35
- Українське щастє, драма з сільського життя в 5-ох діях, Івана Франка 25
- † Фавст, траґедія, нап. Й. В. фон Гете, з німецької мови віршований переклад Л. Загула, з передмовою і з портретом автора та 12 ілюстраціями Ліцен-Мюєра 45
- † Хазяїн, комедія в 4-ох діях Івана Тобілевича (Карпенка Карого), із переднім словом і поясненнями проф. Г., брош. 40, опр. 55
- Халепа, жарт з артистичного життя на одну дію, Ю. Яворенка 20
- Хмара, в 5-ох діях, зі співами і танцями, А. Л. Суходольского 40
- Хто винен, драма в 3-ох діях, Остапа Леся 15
- † Цезар і Клеопатра, історія, в 5-ти актах, нап. Бернард Шов, пер. О. Пінчук 35
- † Циганка Аза або Хата не селом, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, нап. І. К. Галасевич, пер. Єронім Калитовський 50
- † Циганка красавиця, комедія в 3-ох актах, Гр. Цеглинського 25
- † Червона свитка, комедія в 4-ох діях, В. Дерижурки 20
- † Щасливий край, жарт в 1-ій дії, Гр. Коваленка 15
- † Як нужа женихалась, жарт на одну дію, А. Володського 25
- † Як ковбаса та чарка, то мириться й сварки, комедія в 1-ій дії, М. П. Старицького 20
- † Як нужа ріднить, прислужить, фарса в 1-ій акті, Ю. Федьковича, брош. 20, опр. 30

КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

The Ukraine, by Redwin Smith 1.25
Ukraine Land and its People, by Stephen Rudnitsky 1.75

ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ ГОРОЖАНСТВА:
A New English System For New American Citizens, Part 1 50
A New English System For New American Citizens, Part 2 75
Beginner's Book, Ladies' Edition 75
Beginner's Book, Men's Edition 60

† РУССКАЯ БИБЛІОТЕКА.
Твори російських клясиків.

Л. Н. Толстой, Анна Каренина, романъ въ восьми частяхъ, два тома, опр. 3.50
Ѳ. М. Достоевскій, Братья Карамазовы, романъ въ четырехъ частяхъ съ эпилогомъ, два тома, опр. 3.50
И. С. Тургеневъ, Отцы и дѣти, романъ въ XXVIII главахъ; Накануне, романъ въ XXXVI главахъ, опр. 1.75
М. Е. Салтыковъ, Господа Головлевы, опр. .. 1.75
И. А. Гончаровъ, Обломовъ, романъ въ четырехъ частяхъ, опр. 1.75
Ѳ. М. Достоевскій, Преступленіе и наказаніе, романъ въ шести частяхъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Дымъ, романъ въ XXVIII главахъ; Дворянское гнѣздо, романъ въ XLV главахъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Лишніе люди, очерки и разсказы, опр. 1.75
Л. Н. Толстой, Война и миръ, романъ въ четырехъ томахъ 7.00
И. С. Тургеневъ, Новь, романъ въ XXXVIII главахъ; Рудинъ, романъ въ XII главахъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
Л. Н. Толстой, Такъ что же намъ дѣлать? О жизни, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Житейскія мелочи, очерки и разсказы, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Записки охотника, опр. 1.75
Л. Н. Толстой, Царство Божіе внутри васъ, христіанство не какъ мистическое ученіе, а какъ новое жизнепониманіе, опр. 1.75
Ѳ. М. Достоевскій, Идіотъ, романъ въ четырехъ частяхъ, два тома, опр. 3.50
Н. В. Гоголь, Похожденія Чичикова или Мертвыя души, поэма, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Степь, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Андрей Колосовъ, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Дуэль, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Затишье, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
Н. В. Гоголь, Вечера на хуторѣ близъ Диканьки; Миргородъ, опр. 1.75
Л. Н. Толстой, Дѣтство, Отрочество, Юность, повѣсти, опр. 1.75
Ѳ. М. Достоевскій, Бѣсы, романъ въ трехъ частяхъ, два тома, опр. 3.50
А. П. Чеховъ, Черный монахъ, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Мужики, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Вешніе воды, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Пунинъ и Бабуринъ, разсказы и стихотворенія, опр. 1.75
А. П. Чеховъ, Драмы и комедіи, опр. 1.75
И. С. Тургеневъ, Сцены и комедіи, опр. 1.75

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖОК. — Кождий замовляючий книжки повинен виписати докладно всі титули книжок, які бажа надіслати і обчислити загальну належитість на книжки. Гроші посилать посилати через почтовий або експресовий мані-ордер. Адреси надсилаючого пишуть бути надписані на найдовшейшім. Замовлені по малих місцевостях прийдуть при замовлюванню книжки посилати 10 центів на реґістро. За реґістровані книжки дані замовляючий не пересилає на реґістро 10 центів, якщо за замовлене, а замовлені книжки пересилаємо відпоротною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЮЖ ХОТЛЕ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖИ КНИЖОК, ДАЄМО ДОКАЗНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий мані-ордер на ім'я, що подаємо у нижчій адресі.

SVOBODA". 83 Grand Street. Jersey City. N. J.